

Filosofie (H000430)

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

Studiepunten 3.0 **Studietijd 90 u**

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2026-2027

A (semester 2) Nederlands Gent hoorcollege

Lesgevers in academiejaar 2026-2027

Focquaert, Farah	LW01	Verantwoordelijk lesgever
Bleys, Kjell	LW01	Medewerker
Vervisch, Thomas	LW01	Medewerker

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2026-2027

	stptn	aanbodsessie
Bachelor of Science in de psychologie (afstudeerrichting bedrijfspsychologie en personeelsbeleid)	3	A
Bachelor of Science in de psychologie (afstudeerrichting klinische psychologie)	3	A
Bachelor of Science in de psychologie (afstudeerrichting onderwijs)	3	A
Bachelor of Science in de psychologie (afstudeerrichting theoretische en experimentele psychologie)	3	A
Bachelor of Science in de communicatiewetenschappen	3	A
Bachelor of Science in de psychologie (gemeenschappelijk gedeelte)	3	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Filosofie, mensbeeld, geschiedenis, vrije wil

Situering

Het opleidingsonderdeel Filosofie is een ondersteunend vak in de bachelor Psychologie. Het geeft de studenten een inleiding tot de (geschiedenis van) de westerse wijsbegeerte. Centraal staat de zoektocht naar betrouwbare kennis (waarheid) en zelfkennis (wijsheid), de filosofie van de vrije wil, en de wijsgerige reflectie over de oorsprong van menselijk gedrag. Het maakt deel uit van het blok Modellen in de psychologie, waarbij het begrijpen, verklaren en voorspellen van de mens centraal staat.

Inhoud

In dit opleidingsonderdeel onderzoeken we hoe verschillende wijsgerige tradities nadenken over de eigenschappen van de mens. Vragen aan de orde zijn: wat voor een wezen is de mens? Hoe onderscheidt de mens zich van (andere) dieren? Hoe verhouden *nature* en *nurture* zich met betrekking tot menselijk gedrag? Heeft de mens vrije wil? Hoe kan de mens, in het licht van de moderniteit en van wetenschappelijke ontwikkelingen zoals de gedragsgenetica, de neurowetenschap en de evolutietheorie, aan zingeving doen? Waarop kunnen we ons baseren om een authentiek en betekenisvol leven te leiden? Is zoiets wel mogelijk, in acht genomen de opvatting van meerdere auteurs dat het menselijk gedrag gedetermineerd verloopt en de mens voortdurend ten prooi valt aan zelfbedrog? Op kritische wijze bespreken we de opvattingen over deze en gerelateerde vragen van uiteenlopende auteurs (e.g. Aristoteles, Kant, Freud, Nietzsche, Nagel) en binnen verschillende denkkaders (Vrije wil skepticisme, biopsychosociale wetenschappen, *philosophy of mind*, *philosophical psychology*, etc.). We wikken en wegen de inzichten die door deze en andere auteurs zijn ontwikkeld over de vraag 'wat is de oorsprong van menselijk gedrag' en hoe men kan floreren in het leven.

Begincompetenties

Geen specifieke voorkennis vereist.

Eindcompetenties

- 1 Inzicht hebben in het specifieke karakter van wijsgerige problemen en denkmethoden, en de wijsgerige antropologie in het bijzonder.
- 2 Vanuit een academisch verantwoorde studie van de historische achtergrond van de wijsbegeerte, het actuele wijsgerige denken begrijpen.
- 3 De belangrijkste begrippen van het wijsgerig denken inzichtelijk kunnen definiëren.
- 4 De voornaamste stromingen en personen in de geschiedenis van de wijsbegeerte herkennen op een academisch niveau.
- 5 Inzicht hebben in en kritisch kunnen reflecteren omtrent de relatie tussen wijsbegeerte, wetenschap en samenleving.
- 6 Basiskennis van het filosofisch debat over de vrije wil en morele verantwoordelijkheid.

Creditcontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is open: de student houdt zelf rekening met voorkennis uitgedrukt in begincompetenties

Examencontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via examencontract is open

Didactische werkvormen

Hoorcollege

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Er worden geen lesopnames voorzien.

Studiemateriaal

Type: Handboek

Naam: Denken over denken
Richtprijs: € 25
Optioneel: nee
Taal : Nederlands
Auteur : Pieter R. Adriaens
Aantal pagina's : 288
Online beschikbaar : Nee
Gebruik en levensduur binnen het opleidingsonderdeel : intensief

Type: Handboek

Naam: Beter Leven Zonder Vrije wil
Richtprijs: € 25
Optioneel: nee
Taal : Nederlands
Auteur : Farah Focquaert
Aantal pagina's : 233
Oudst bruikbare editie : 2025
Online beschikbaar : Ja
Beschikbaar in de bibliotheek : Ja
Beschikbaar via studentenvereniging : Ja
Gebruik en levensduur binnen het opleidingsonderdeel : intensief
Gebruik en levensduur binnen de opleiding : eenmalig
Gebruik en levensduur na de opleiding : niet

Type: Slides

Naam: Slides
Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding
Optioneel: nee
Taal : Nederlands
Aantal slides : 250
Oudst bruikbare editie : 2025
Beschikbaar op Ufora : Ja

Online beschikbaar : Nee
Beschikbaar in de bibliotheek : Nee
Bijkomende info: Slides zijn in het Nederlands, gedeeltelijk in het Engels.

Referenties

- Verplichte literatuur: Denken over denken (Pieter R. Adriaens, 2024)
- Verplichte literatuur: 'Beter Leven Zonder Vrije Wil', Uitgeverij B&L, auteur: Farah Focquaert. 2025

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

- Interactieve ondersteuning via Ufora

Evaluatiemomenten

periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijke evaluatie met meerkeuzevragen

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijke evaluatie met meerkeuzevragen

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Niet van toepassing

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Meerkeuzevragen

Eindscoreberekening

Meerkeuzevragen 100%

Faciliteiten voor werkstudenten

Tijdens de lesperiode is het docententeam zowel on campus als online beschikbaar voor vragen of begeleiding, na afspraak.